

[Justitsministeren.]

hr. Thestrup, når han tog på denne sag, som han gjorde ved første behandling, tænker på, hvad konsekvenserne kan være, hvis man indfører vidtgående privaterstatning i spørgsmål af denne karakter.

Jeg vil gerne minde det ærede medlem om, at man i november 1928 gennemførte en byggelinjelov under en venstre regering, enstemmigt vedtaget i rigsdagen, en lov, som indebar meget vidtgående indgreb over for de private ejere, og som kun gav erstatning, hvis der blev stillet krav om direkte afståelse af arealer, der lå mellem den hidtidige og den nye vej- eller gadelinje, eller hvis den bebyggelige del af ejendommen blev for lille eller uhensigtsmæssig til bebyggelse og ejeren kunne godtgøre et påviseligt tab, altså en yderst snæver erstatningsregel over for meget vidtgående reguleringer af ejendomsretten.

Jeg minder om naturfredningsloven af 1937, som blev enstemmigt vedtaget i landstinget. Når der var 4 stemmer imod i folketinget, har de vel næppe været konservative. Den indeholdt byggeforbud ved strand og skov. Tror det ærede medlem ikke, at skuffelsen for ejerne kunne være lige så dyb, de skuffede forventninger og de ødelagte forberedelser nøjagtigt de samme som ved det forslag, der nu er tale om at gennemføre — de skuffelser, det ærede medlem dvælede så stærkt ved?

Jeg nævner i denne forbindelse byplanloven af 1938, som trods konservative betæneligheder, som fandt udtryk i betænkningen, alligevel gennemførtes enstemmigt, og det interessante var, at byplanloven af 1938 afløste loven af 1925, simpelt hen fordi 1925-loven i kraft af sine erstatningsregler havde gjort loven uanvendelig. Derfor ophævede man erstatningsreglerne og fastholdt rådighedsindskrænkningerne; jeg nævner det udtrykkeligt.

Jeg kunne nævne den københavnske bygge lov af 1939 og loven af 1957 om bestyrelsen af de offentlige veje, men jeg skal holde mig til dem, som det ærede medlem selv nævnte, nemlig bygge loven for købstæderne og landet af 10. juli 1960, der blev vedtaget med alle stemmer mod 1, idet dog 35 medlemmer, nemlig partiet venstre, undlod at stemme. Jeg vil vende tilbage til, hvorfor partiet undlod at stemme. Denne

lov indeholdt meget vidtgående bestemmelser om indholdet af bygningsreglementer og bygningsvedtægter — særdeles vidtgående. Der står f. eks. i § 5, stk. 2:

„I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet, kan amtsrådet meddele forbud mod udstykninger til sommerhusbebyggelse eller udstykninger m. v., som vil komme i strid med en forsvarlig og hensigtsmæssig byudvikling.“ Og i § 20 står der:

„I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet, må andre bebyggelser end de i § 2, stk. 6, nævnte — det er avls- og driftsbygninger for landbrug samt småhuse — „kun opføres med amtsrådets forudgående godkendelse. Amtsrådet kan, uanset at en bebyggelse i øvrigt opfylder lovens bestemmelser og i medfør af loven udfærdigede bestemmelser, nægte godkendelse af den pågældende bebyggelse, når den vil komme i strid med en forsvarlig og hensigtsmæssig fremtidig byudvikling.“

Jeg gør opmærksom på, at netop bestemmelsen i § 5, stk. 2, i sin oprindelige affattelse gik videre, men man begrænsede den til alene at gælde områder, hvor bygningsmyndigheden blev udøvet af amtsrådet, mens man på byudviklingsområderne gik en anden vej, i øvrigt under påpegnning af erstatningsreglen i byplanlovens § 15 a.

Jeg vil over for det ærede medlem rejse følgende spørgsmål: mener det ærede medlem, at bestemmelserne i dette lovforslag, lovforslaget om ændringer i naturfredningsloven, er mere vidtgående end de bestemmelser, der tidligere praktisk talt enstemmigt er gennemført, og som måtte berede de pågældende ejere samme skuffelse?

Når venstre ikke accepterede denne lov, var det ikke med den begrundelse, at der savnedes erstatningsregler, men alene med den begrundelse, at administrationen fik for megen magt.

Må jeg sige til det ærede medlem hr. Thestrup, at netop i denne situation, hvor nødvendigheden af reguleringer af ejendomsretten er større end tidligere, forekommer det mig ikke rimeligt via erstatningsregler at ville standse en udvikling, som også det ærede medlem anser det for ubetinget nødvendigt at standse.

Såvel det ærede medlem hr. Thestrup